

Jo vihdoinkin

Kirj. A. K.

Lukiessani Toverittaren Naistenpäivän-numeroa, tuntui kuin kuormaa olisi vähennetty, sillä oudot kuiskeet lohtivat näin: jo vihdoinkin — jo vihdoinkin vapaus meille koittaa, kun herää oikeutta vaatimaan naimenkin. Aika on siihen pisteeseen jo kulkenut, että naimenkin havahtuu ja ymmärtää tärkeän tehtävänsä vallankumouksellisten riveissä ja tietää tehtävänsä sen lipun juurella, joka huumaa työväenluokan urheain sankarien käsissä. Tiedämme, että nyt jo yhä nopeamassa tahdissa kuljetaan kohti tulevaisuutta, jolloin yhä voimakkaammin kaikilla saavutetaan yhteiseen rynnäkköön pääoman kukistamiseksi. Valtavin, myrskyä ennustavin elein kiittää viestit yhteisen rintaman luhtamisesta kaikilla eri maailmankolkilla. Kaikkialla kuuluu huuto: **Työläiset liittykää yhteen!** Kaikkialla on tapahtumassa heräämistä — nousua! Mutta eritoten huomaamme naistenkin keskuudessa liikehtimistä. Nykyiset sodan viimeiset jälkivuodet jotka piti oleman niitä "hyviä" aikoja, ovat herättäneet ylenpalttisesti riistollaan ja sorrollaan myös naisetkin vaatimaan olojen parannuksia. Yhä selvemmin on tullut näkemään, että kapitalistiluokka on jo siksi alaspainumassa, siksi rappeutunut, että se ei enää kykene yhteiskuntaoloja korjaamaan, vaan se heikeltä luisuu kohti perikatoaan. Siksi ovat myös pohjakerrosten naisetkin aloittaneet keskuudessaan voimakkaan agitointin, nityön että pikemmin päästäisiin eroon kapitalismin painajaisesta.

Löytyy kyllä pieniä paikkakuntia, jossa työläiset eivät ole vielä niin kurjistuneessa oloissa, kuin ovat suhteellisesti suurkaupunkien työläiset. Asukkaat tällaisilla paikoilla enimmäkseen ovat vuosikausia olleet paikallisia, joten he ovat jossain määrin taloudellisesti edistyneet. Näissä paikoissa eivät nykyään naiset vielä oikein tositarkeydellä tahdo ottaa osaa luokkataistelun tehtäviin, vaikka kyllä jo myöntävät, että kyllähän se hyvä olisi, kun tulisi seurattua asioita. Kiillotellaan vaan "stouveja" ja ollaan siitä hermostuneita, jos joka paikka ei muistuta peiliä, ikäänkuin näillä nurkilla "nuolemisella" kansakuntien kahleet katkeaisivat. Syy on näissä juuri se, että he eivät ole vielä tunteneet tosi-elämän kouristuksia, kun ovat saaneet vielä kunnollisesti syödä, ja on lämmin asunto. Ei ole isäntä vielä antanut asunnosta ulosläskyä. On ollut sentään jokseenkin kohtuullinen työ ja tavallinen toimeentulo, niin siksi sitä ei ole tullut otettua luokkataistelua niin suuresta merkityksestä kuin olisi pitänyt ottaa. Puolueeseen kuuluminen on ollut vaan tavanmukaista.

Teollisuuskeskusten ja liikkuvan väestön tlla on toista, he ovat olleet aittuisessa kenenäkymisessä elämän moninaisten kokemusten ja vastoinäkymisten kanssa, heidän elämänsä on ollut aittuisia kamppailua olemassaolon puolesta ja siksi myös heille on työväen luokkataistelu sydämen asia. He tuntevat kaikkein selvemmin kapitalismin riiston ja myös työläisten luokkatietoisuuden tärkeyden ja merkityksen. Elämän koulussa karastuneet naiset voivat aivan huoletta jättää temuraitit ja kiilloitusparit syrjään ja astua luokkataistelun areenalle. Heille on elämä jo opettanut sen, että ainoastaan **työläisten yhteenliittyneellä voimalla** voi naimenkin vapautua kapitalismin orjuudesta.

Nykyaajan riistetty nais-työläinen tuntee asemansa täydellisesti ja siksi hän innolla käykin levittämään luokkatietoa sellaisillekin, jolle luokkataistelu on tuntematon. Näiden naisten mieltä on kehittämä itseään yhä tietoisemmaksi ja myös sorretuille osasiköilleen kykyjensä mukaan tiedon levittämään. Ei hän tyydy enää olemaan riistäjän orja,

vaan riistäjän alas lyöjä. Eikä tyydy enää niihin muruihin, jotka putoavat rikkaiden pöydältä, vaan vaatii jo oikeuden kaikkeen. Kaikissa yhteiskuntamuodoissa, kaikissa eri töissä ja ammateissa, jopa perhe-elämässäkkin, on naista enemmän sorrettu, vaan nyt hän tahtoo nousta sorron ikeen alta. Nousee jo uhmaten — kostamaan, kostamaan tuhatvuosia kestäneen sorron ja vääryyden. Valveille siis jokainen köyhällistönainen! Ei ole aikaa enää viivytellä, vaan on jokaisen täytettävä palkkansa vallankumouksellisten luokkasoturien riveissä.

Joutilaan mietteitä

Tehtaan portilta toiselle ja kylästä ja kaupungista toiseen, kiertelee tuhansia jopa miljoonia työläisiä, vanhoja ja nuoria. Jos suinkin on mahdollista, koittavat he saada työtä.

Menneinä vuosina minäkin ajattelin näin: Ne, jotka kulkevat pitkien katuja ja maantoita, eivät tahdo tehdä työtä, eivätkä halua pitää itsellään kotia. Mutta kuluneet vuodet ovat antaneet ymmärtää, että asiat on aivan toisin. Jokaisella tehtaan portilla, missä käy työtä kysymässä, tulee sama vastaus: ei tarvita! Työläiselle, jonka henkittämiseksi tarvitsisi tehdä työtä, tuntuu hyvin raskaalta, kun aina saa saman vastuksen. Niinpä monet — helpommat — meistä työläisistä vaipuvatkin syvälle tämän nurjan yhteiskunnan loikkaan. Vaipuvat juuri silloin, kun pitäisi nousta! Nousta yhtenä nainen ja mies.

Luokaamme katseemme köyhään työläiseen majaan ja me saamme nähdä, kuinka paljon siellä joudutaan kärsimään ja unohtamaan ne kärsimykset. Valmiina ollen jälleen vastaan ottamaan uusia ja taas uusia huolia ja puuttelua. Näitä koputtaa aina työläisen ovelle. Ei koskaan saa köyhä syödä vatsaansa täyteen, vaan aina täytyy olla nälässä ja yhä kärsiä. — Pitääkö silloin aina myös olla tyytyväinen elämänsänsä?

Olemmeko me syntyneet tähän maailmaan **työtä kerjäämään?** Jokainen olkoon ajatteleva ihminen sano: ei! Kaikki tulemaan tähän maailmaan samalla tavalla. Ja minkätähden siis täytyy olla niin suuri luokkaeroavaisuus, että näiden kahden luokan välit ovat sovitamattomat. Sentähden, kun työläiset ovat ajatelleet — ja ajattelevat yhä vielä — että maailmassa täytyy olla rikkaita ja köyhiä, ja että köyhät on luotu rikkaitten orjiksi. Niin kauan, kun työläiset ajattelevat näin, niin ei tule maailmassa ot muuttamaan, rikkaat tulevat aina säilyttämään valta-asemansa — ja he tekevät myös mitä tahtovat työläisten kanssa.

Kuka on se, joka valmistaa kaikki tällä maailmassa? Eikö se ole juuri työläinen! Siis, työläis-sisarret ja veljet, koska asiat on kerran näin, niin toimikaamme nousevan vallankumouksellisen jonkun riveissä, että pikemmin tulisi se aika, jolloin kaikki saavat tehdä työtä ja että jokainen saa myös työstään riittävän toimeentulon.

Vallankumouksellisten työläisten periaate ja päämäärä on meitä kaikilla työläisiä varten. Se päämäärä on että kerrankin saataisiin meille kuuluvat oikeudet. Minä toivon, että se päivä koittaa pian, jolloin olemme määrämme päässä. Silloin ei ole rikkaita eikä köyhiä, kenenkään ei tarvitse silloin kerjätä työtä eikä kuolla nälkään. Vapaus on silloin meillä ja kärsimykset ja kurjuus pois.

Sentähden, tehkäämme kaikki mikä voidaan, jouduttaaksemme vallankumouksellisten työläisten pyrkimystä kohti päämääränsä, että saataisiin "taivaan valtakunta tänne maan päälle". Se on silloin saavutettu, kun me olemme vapautuneet kapitalistisesta riistosteestä. Silloin toteutuu se raamatunlause: "Joka ei työtä tee ei sen

syömänkään pidä." Jokainen tekee silloin työtä yhteiskunnan hyväksi. Pitäkäämme aina mielessämme lause: työläisillä ei ole muuta menetettävänä, kun kahleet ja koko maailma voitettavana! — Höhönen.

On aika kurjaa

Kirj. Jussi Puskanen.

On aika kurjaa, niin kaikki sanoo; miljoonat itkee ja leipää anoo.

On aika kurjaa, ei kasva peilot, ja miljoonille soi kuolinkellot.

On aika kurjaa, ei ole työtä, ja miljoonille on päivä yötä.

On aika kurjaa maailman yli, on miljoonille auk' haudan syii.

On aika kurjaa ja sitä riittää, ja miljoonittain niin kuolo niittää...

On aika kurjaa ja orjat makaa. Miljoonat kuiskii jo haudan takaa...

On aika kurjaa ja synkeätä, ja miljoonilla on kuolon hätä.

On aika kurjaa ja järki nukkuu; ja miljoonittain niin yöhön hukkuu.

On aika kurjaa ja kurjuus yltyy. Miljoonat milloin, oi milloin kyltyy...?!

Hämäläisille naisille Amerikassa

Onko Amerikassa hämäläisiä naisia? Minä ainakin luulen, että täällä löytyy satamäärin Hämeen tyttöjä kaikissa idän ja Länsirannikon suurkaupungeissa, Chicagossa y. m. pienemmillä ja suuremilla paikoilla yli koko Amerikan. Samoin naimisissa olevia lienee melkein kaikilla suomalaisasutuksilla.

Telle, Hämeen valkotukkaset naiset ja neitokset, telle kuuluu nämä rivit. Telle jokaiselle kuuluu asia, jonka tässä tulen esittämään. Lukekaa siis tämä kirjoitus tarkasti. Useammalla telstä on siellä Hämeen kankailla ja kaupungeissa joitakin lähempiä omaisia ja sukulaisia, kenties vanha äiti eli isä, veli, sisko eli rakastettu. Te muistatte Suomen hirvittävän luokkasodan, jossa kymmenentuhannet työläiset saivat verensä vuodattaa. Kenties itse menette siellä jonkun rakkaimmista omaisistanne? Tai kenties vielä tänäpäivänäkin kituu joku heistä Suomen valkoporvareiden vankilahelveteissä? Ja jokatapaüksessa virtaa omassa suonsanassa hämäläistä verta, joten ette saata olla välipitämättömiä asialle, jonka tässä esitän.

Luokkasodan jälkeen ei Hämeen tovereilla ole ollut omaa sanomalehtea, jonka avulla he voisivat uudelleen rakentaa särkeä taistelurivejensä, keskustella asioistaan ja rohkaista toisiansa. He ovat täysin avuttomina rannan ja vorehmoisen porvariston käsissä. He tuskin uskaltavat vapaasti hengittää. Ja kuitenkin, huolimatta siitä, että Häme yksinään sai uhrata luokkasodassa tuhansittain jalolimpia poikiaan ja tyttäriään, kuitenkin sykkii punaisen-Hämeen sydän vieläkin

voimakkaasti. Ainoa mitä he tällä hetkellä kipeimmin kaipaavat on: oma lehteä, jonka avulla he voisivat olla toistensa kanssa yhteydessä, tietää toistensa toiminnasta, järjestystä uudelleen ja innostaa, rohkaista toisiansa.

Tamperelaiset toverit ovatkin jo viime syksystä olleet hommassa uuden, jokapäiväisen lehden perustamiseksi. Tampereelle ja lehti tulisi olem. koko laajan Hämeen ja Satakunnan vallankumouksellisen työväestön äänenkannattaja. Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen kontrolloeraama. Homma on jo niin pitkällä, että perustettun yhtiön säännöt ovat asianomaisessa virastossa vahvistettavana.

Mutta huomioonottaen sen tosiseikan, kuinka paljon Suomessa nykyään kaikki maksaa, niin on päivänselvää, että tämä yritys **yritys paljon rahaa.**

Niin, se kysyy satojatuhansia Suomen markkoja. Sillä he ovat pakotettu heti alussa hankkimaan täydellisen kirjapainokoneiston y. m. syystä, että porvarillista enempää kuin nokkelaisiakaan kirjapainoja he eivät saa millään hinnalla käyttäköseen lehtensä julkaisemiseksi.

Lehtiyhtiön perustajat, tamperelaiset toverit, ovatkin tästä syystä olleet pakotettuja yrityksensä toteuttamiseksi kääntymään meidän, Amerikassa olevien hämäläisten puoleen avunpyynnöllä. He kysyvät:

Onko Amerikassa punaisia hämäläisiä?

Ja meidän velvollisuutemme on tuohon kysymykseen vastata.

Täällä onkin tuo avunpyynti otettu huomioon. Superiorissa, Wis., ovat punaiset hämäläiset pitäneet kokouksen ja valanneet **Punaisen Hämeen Komitean**, joka tulee johtamaan keräystä yli Amerikan. Omasta pienestä joukostaan ovat jo keränneet noin 40 dollaria. Suunnitelma on saada kerätyksi ainakin tuhannen dollaria, olettaen ja talvoen, että jokainen punainen hämäläinen merkitsisi noin yhden dollarin, sillä tällaisessa asiassa ei nikkelikolehdilla suurakaan tulisi. Sitä repäisevästi innostusta, jolla asia on alettu, todista jo se seikka, että useat superiorilaiset toverit ovat merkinneet viisikin dollaria osalleen. Se on jo todellista hämäläistä kursia!

Komitea ei ole, kulunkesä välttämättä, valmistaneet erikoisia keräyksiä. Jokaisella eri paikkakunnalla voivat asiaan innostuneet itse kerätä nimii paperille ja lähettää sen kertyneen rahasumman mukana alempana olevalla osoitteella. Kertyneet varat tullaan viikoittain julkaisemaan järjestömme lehdissä, samoin lahjoittajain nimet.

Työläissiskot Amerikassa!

Tämän kirjoittaja on, "piikossaan" New Yorkissa, Chicagossa, Clevelandissa, Torontossa ja Detroitissa, tullut tietämään, että jo yksin näissä kaupungeissa on **useita satoja hämäläisiä palvelijattaria y. m.** Osalta ansaitsevat he hyväkin palkkoja — verattuna esim. miesten nykyisiin palkkoihin. Samoin tiedän suomalaisnaisia olevan paljon San Franciscossa, Los Angeles'ssa, Seattlessa, Portlandissa y. m. länsirannikon suurkaupungeissa — polumattakaan sadolla muilla pienemmillä paikkakunnilla yli laajan Amerikan.

Otetaanpas me hämäläiset naiset tämä oikein sydämen asiaksemme ja velvollisuudeksemme. Näytetäänpäs miehille tovereillemme, että mekin pystymme johonkin muuhunkin, ei vaan itsemme koristamiseen. Että me olemme myös hereillä, silloin kun on kyseessä **luokkamme yhteinen asia**, Hämäläisen laulussa lauletaan, että: "Jos miestä missä tarvitaan j. n. e.", mutta näytetään, että me naiset tulemme tällä kerralla täyttämään nimillämme kunniapaikan Punaisen Hämeen avustuksessa.

Kikää siis odotelko miesten tai jonkun toisen alkamista, vaan jokaisella paikkakunnalla heti keräys alulle.